

mes wordt weggelegd en dat de prothesevraag de techniek van de amputatie behoort te beheerschen. De vervaardiging van het kunstbeen vroeger een kunst, vrijwel zonder wetenschappelijke richtsnoeren, is thans stelselmatig werk. Van veel beteekenis is de „Orientierung” een begrip, dat de rangschikking van de kunstbeendeelen naar de eischen van houding en gang omvat. Schietlood en waterpas zijn noodig om een bouwplan op te stellen en te beoordeelen. Het eenvoudigste kunstbeen is het beste. Sloten op knieën, remmen, zijdelingsche beweeglijkheid van voeten e.d.m. moeten vermeden worden. De bouwstof zij hard, goed passend. Niet de lengte en het steunvermogen van den stomp geven den doorslag voor de waarde van het operatieresultaat, maar de geschiktheid voor het kunstbeen. De tot steunen bestemde stomp is nooit zoo mooi gebouwd als de voetzool, daar kunnen PIROGOFF, GRITTI noch BIER tegenop, vrijwel altijd is de druk bij onverzwakten steun grooter dan bij den voet per cm^2 .

ZUR VERTH zegt rake dingen, die hem, die zelf technisch werkt, uit het hart gegrepen zijn. Het boekje moge gelezen worden door allen, die zich met amputaties bezighouden en de overtuiging versterken, dat niet alleen de destructieve chirurgie het werkzame leven dient, maar ook en vooral de constructieve, het herstel van de verrichtingen volgens heiligen plicht behoort tot de taak van den arts.

W. F. J. MILATZ.

C. G. JUNG, *Analytische Psychologie en Opvoeding*. Zutphen, W. J. THIEME en Cie. 1928. Met een inleidend woord van Prof. Dr. J. H. GUNNING.

Het werk van JUNG, dat reeds in het jaar 1926 in het Duitsch verscheen en nu ook in het Nederlandsch werd vertaald (door mr. J. L. GUNNING) is de letterlijke weergave van drie voordrachten, die de schrijver in Mei 1924 in Londen heeft gehouden. Deze voordrachten hadden twee doeleinden: ten eerste moesten zij aan een publiek (hoofdzakelijk uit opvoeders bestaande), met dit onderwerp onbekend, een begrip geven van den theoretischen grondslag der huidige „analytische psychologie”. Verder moesten zij de practische mogelijkheden aangeven, die voor een paedagoog in deze richting zijn opengesteld.

JUNG noemt de psychologische richting, die hij vertegenwoordigt, ter onderscheiding van FREUD's psychoanalyse en ADLER's „Individualpsychologie” „analytische psychologie”. In zijn voordrachten gaat hij kort op de historische ontwikkeling van deze psychologie en hare voorstanders (JANET, FOREL, FLOURNOY, PRINCE, BLEULER) in. Door begrenzing van de „Universiteitspsychologie” aan den eenen kant, van de psychoanalyse en de „Individualpsychologie” aan den anderen kant, tracht hij het wezen, den inhoud en de belangrijkheid van de analytische psychologie aanschouwelijk te maken. In theoretisch opzicht behandelt hij in de eerste plaats de theorieën van het onbewuste en van de verdringing. Daarbij werpt hij zich in een scherpe polemiek tegen FREUD, wien hij eenzijdigheid

en overdrijving verwijt. Naar onze opvatting slaagt de schrijver ondanks zijn gedeeltelijk zeer juiste critiek er niet in, boven FREUD's hypothesen in wezenlijke vaste punten uit te komen. De in dit boek uiteengezette theorieën kunnen op zijn best beschouwd worden als een poging om de psychoanalytische grondbegrippen uitgebreider en vollediger te maken. Aan het onbewuste volgens FREUD voegt hij zijn „collectieve onbewuste”, aan de verdringing volgens FREUD een bedenkelijk mechanistische theorie der opmerkzaamheid toe.

Een deel van zijn uiteenzettingen wijdt JUNG aan methodologische vragen. Hij beschrijft, hoe men door vier verschillende methodes het onbewuste bij een patiënt uitvorschen kan: 1. de methode der associatie; 2. de analyse der symptomen; 3. de anamnestiche analyse; 4. de analyse van de droomen en de phantasiën. De schrijver geeft verder nog eenige zeer levendig geschilderde voorvallen uit zijn psychotherapeutische behandelingen, waarin hij het contact als den belangrijkste factor tusschen arts en patiënt beschouwt.

Ten slotte willen wij nog in het kort de paedagogisch-analytische uiteenzettingen van den schrijver aanhalen. JUNG stelt vijf verschillende groepen van psychische storingen in den kinderleeftijd samen, „van welke aanwezigheid iedere opvoeder op de hoogte moet zijn”. 1. Het geestelijk defecte; 2. het moreel defecte; 3. het epileptische; 4. het neurotische; 5. het psychotische kind. Elk van deze gevallen belicht hij met voorbeelden. Jammer genoeg is de bespreking der groep van de neurotische kinderen, die in een voordracht voor opvoeders toch zeker de grootste plaats zou moeten innemen, wat beknopt. Zeer met recht wijst de schrijver de zogenoemde kinderaanlyse van de hand, waarbij hij er o.a. op wijst, dat een zoo gecompliceerd conflict, als in het drama van Oedipus geschilderd is, niet zonder meer is over te brengen op de primitieve psyche van het kind. Hij raadt den opvoeder aan zijn analytische wetenschap in de eerste plaats op zich zelf en zijn verhouding tot het kind toe te passen en pas in de tweede plaats direct op het kind. JUNG eindigt met te spreken over eenige gevallen van behandeling en genezing van neurotische kinderen.

EGON WEIGL.

M. ROSENFELD, *Repetitorium der praktischen Psychiatrie*.
 Uitgegeven bij GEORG THIEME. Leipzig 1928, 176 bladzijden.
 Prijs: 5 mark.

Het kan niet ontkend worden, dat de klinische psychiatrie als leervak zich zeer weinig leent, in den vorm van een repetitorium te worden samengesteld. In het hierboven aangekondigde werkje vindt men hiervan ook de bewijzen: de algemeene symptomatologie, in een twintigtal bladzijden samengesteld, komt op onvoldoende wijze tot haar recht. De aangegeven methodes van onderzoek zijn niet voldoende behandeld om zelfs tot een algemeen leidraad te dienen. De verschillende hoofdstukken behandelen de belangrijkste vormen van geestesziekten op duidelijke wijze; men zal er niet over gaan twisten, in hoeverre sommige vormen (als bijv. de psychische afwijkingen bij encephalitis) wel met eenige woorden